

יוצא לאור על־ידי
צעירי־אגודת־חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף־יצחק אהרונוב

שיחת השבוע

יש חדש

ספר־התורה החמישי

ביום רביעי הבא, כ' במנחם־אב, תושלם בע"ה כתיבת ספר־התורה החמישי של ילדי ישראל. חגיגת הסיום תהיה א"ה ברחבת הכותל המערבי בירושלים, בשעה 3 אחר־הצהריים. על כתיבת ספר־התורה האלה הכריז הרבי מליובאוויטש לפני שלושים ואחת שנים, כדי שלכל ילד יהודי תהיה אות משלו בספר־התורה. עד כה כבר הושלמו ארבעה ספר־תורה, והם שוכנים בירושלים העתיקה. אות בספר־התורה היא גם סגולה בעבור הילד. פרטים בטל' 03*9607358.

הוראות לנופשים

מחלקת הכשרות של הרבנות הראשית לישראל מבקשת מהנופשים ומהמטיילים לבדוק שבבתי־העסק מוצגת תעודת כשרות מקורית (לא צילום או העתק), בת־תוקף, ושם העסק וכתובתו המצויינים בתעודה תואמים את שם העסק המוצג בגלוי. בכל שאלה או חשד מומלץ ליצור קשר טלפוני עם המשגיח, כפי המצויין בתעודה.

שלמה המלך והדבורה

תאטרון המעיין מעלה את ההצגה המוזיקלית שלמה המלך והדבורה. באמצעות עלילה משעשעת הילדים לומדים שגם הם יכולים להיות שותפים בבניין בית־המקדש. ההצגה מיועדת לבני 9.4, הופעת בכורה ביום רביעי, י"ט במנחם־אב (7.8), באולם 'שרת' בפתח־תקווה. טל' 1800*201*207.

זמני השבוע

ניו־יורק	דטרויט	מיאמי	לוס־אנג'לס	כניסת השבת
7:51	8:31	7:47	7:34	
8:53	9:35	8:41	8:32	צאת השבת

פרקי אבות: פרק ג

289 בתי־חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר־חב"ד 60840
טל' 072*2770100 • פקס 03*9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

שלמות המשפחה דורשת תחזוקה

אולי צריך לעקור מיסודה את ההנחה שבני־זוג יודעים מעצמם איך לחיות חיי זוגיות. משבר הנישואין בימינו נובע מאבדן הגבולות

מוסד הנישואין נוסד ביום בריאת האדם. צריך לדעת לשמר אותו

ימינו שומעים שוב ושוב את האמירה שמוסד הנישואין קורס. הרקע לאמירה הזאת הוא שיעור הגירושין הגבוה. אם יותר ויותר חתונות מסתיימות בפירוק החבילה, אולי באמת מוסד הנישואין כבר לא עובד בעידן המודרני.

הסקת מסקנות מעין זו דומה לאדם המזניח את מכונתו ובא לידי מסקנה שמכונת בימינו היא כלי־רכב לקוי ובלתי־אמין. עובדה, שוב ושוב המכונות שלו מתקלקלות

ומבלה ימים רבים במוסך. אבל כשאתה שואל אותו איך טיפל בכלי־הרכב יתברר לך שלא עשה את הטיפולים הדרושים, התעלם מנורות האזהרה ואף סיפק למכונתו דלק לא מתאים.

להטיס מטוס בלי הדרכה

חיי נישואין הם מערכת מורכבת לא־יֶעֱרוך ממכונות, והם זקוקים לתחזוקה נכונה. כמה חבל שזוגות רבים באים ללמוד על חיי זוגיות רק לאחר שיחסייהם עולים על שרטון. פתאום מתברר להם שאילו למדו את הדברים קודם, לכן היו חוסכים מעצמם הרבה מאוד משברים, כעסים ותסכולים.

אולי צריך לעקור מיסודה את ההנחה שבני־זוג יודעים מעצמם איך לחיות חיי זוגיות. כשם שברור שאדם אינו יודע להטיס מטוס בלי ללמוד ולקבל הדרכה מפורטת, כך צריך להיות ברור שאי־אפשר לבנות חיי נישואין תקינים בלי הדרכה נאותה. עם כל הכבוד לכישורים הטבעיים, חיי נישואין תורה הם ולימוד הם צריכים.

אך בהדרכה ובמתן עצות לא דיי. בראש ובראשונה האדם צריך לחוש את גודל המחוייבות שהוא מקבל עליו כשהוא מקים בית בישראל. אם עד עכשיו חשב במונחים של טובתו האישית, מעתה עליו לחשוב במונחים של טובת המשפחה. עליו לייקר את הערך הזה של בית ומשפחה, ולדחות מפניו כל דבר שעלול לאיים על שלמותו.

התורה יודעת להעריך את עוצמת הפיתויים

העלולים לפגוע בטוהר הבית היהודי, ולכן קבעה מערכת של סייגים. קל לזלזל בדיני הצניעות, באיסור ייחוד ובכל המגבלות שקבעה ההלכה, אבל צוחק מי שצוחק אחרון. כששמים על כפות המאזניים את הסייגים והמגבלות וכנגדם את שלמות חיי המשפחה – אין ספק שהתמורה שווה את המאמץ.

דווקא בימינו יש מודעות גבוהה לצורך בכללי בטיחות ובטווחי ביטחון. ראו כמה חוקים ותקנות נועדו להרחיק אותנו מהסכנה. אדם נבון מעדיף לקחת צעד לאחור מלהלך על שפת התהום. אולי הוא ירשים פחות את החברה, אבל יחזור הביתה בשלום.

קצת צניעות

משבר הנישואין בימינו נובע מאבדן הגבולות. בני־אדם מתירים לעצמם לחיות במציאות רווית פיתויים, מתוך הנחה שיעמדו בניסיון. היהדות מלמדת אותנו קצת צניעות. אנו מבקשים בכל בוקר מהקב"ה: "ואל תביאנו לא לידי ניסיון ולא לידי ביזיון", כי פעמים רבות ההתמודדות עם הניסיון מסתיימת בביזיון מר.

מוסד הנישואין נוצר ביום בריאת האדם. הקב"ה ברא את האיש והאישה ויקרא שמם אדם – שניהם יחד נקראים אדם, ואילו כל אחד לחוד הוא חצי בן־אדם. ברית הנישואין מחברת את שני החצאים האלה ויוצרת שלמות מופלאה. אולם צריך לדעת לטפח ולשמר אותה, ואז היא מתקיימת ופורחת ומביאה אושר ושמחה.

איך האמינו בדורות קודמים

שבכל דור ודור. לכן אומרים 'נותן התורה', בלשון הווה, שכן התורה מתחדשת בכל דור ודור ומתגלים בה עוד ועוד דברים.

הכול חייבים להאמין

אלא שכל עוד הדברים האלה לא נתגלו, לא היו חייבים בהם, אבל לאחר שנתגלו – נתחייבו בהם כל בני ישראל, מכיוון שזה חלק בתורה, השייך לכל יהודי, אלא שהחלק הזה בתורה נתגלה על-ידי 'תלמיד ותיק' פלוני.

כך גם בעניין התפיסה העמוקה שגילתה תורת החסידות בסוגיית אחדות ה'. קודם שנתגלו הדברים בתורת החסידות לא היו חייבים להאמין שב'אין עוד מלבדו' הכוונה שאין עוד שום מציאות מלבד הקב"ה, ודיי היה להאמין שאין עוד בעל כוח וממשלה מלבד הבורא. אולם לאחר שנתגלו הדברים בתורת החסידות, ובמשך הדורות הורחבו והוסברו בדרך שמאפשרת לכל יהודי להבינם – עתה חייב כל יהודי להאמין באחדות ה' בדרגה הגבוהה והעמוקה יותר, שאין עוד שום מציאות מלבדו.

(תורת מנחם כרך ז, עמ' 319)

אמרת השבוע

ושיננתם לבניך

רבי יוסף-חיים זוננפלד היה מעורר את הציבור להתמסר לחינוך הילדים, ולא לחשוב שיהודי יכול להיות שקוע בתורה ובעבודת הבורא עד שאינו יודע מה מצבם הרוחני של ילדיו.

הוא היה אומר: "בקריתא שמע נאמר 'ואהבת את ה' אלוהיך', אך הפרשה מבהירה מיד את המשמעות האמיתית של אהבה זו לקב"ה – ושיננתם לבניך, להחזיר את התורה בילדים".

ועוד היה אומר: "חז"ל אומרים שהקורא קריאת שמע בלי תפילין מעיד עדות שקר בעצמו. כך מי שאינו משקיע בחינוך בניו ובנותיו לתורה וליראת שמים מעיד עדות שקר בעצמו, באומר 'ושיננתם לבניך' והוא אינו עושה זאת".

פתגם חסידי

"בעלי המוחין הגדולים ועובדי ה' בעלי לב בוחר מבינים ומרגישים את הפלאת מעלת היהודי הפשוט באומרו 'שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד', מתוך אמונה פשוטה וטהורה" (אדמו"ר הזקן)

באחדות הבורא, שכן כל יהודי צריך להאמין ש'אין עוד מלבדו' – אין עוד שום מציאות מלבד הקב"ה.

אך כאן נשאלת שאלה: הלא פירוש זה של 'אין עוד מלבדו' נתגלה בתורת החסידות, ואם-כן איך תפסו את עניין האחדות האלוהית במשך כל הדורות קודם שנתגלתה החסידות? וכי דורות של יהודים לא ידעו להאמין באחדות ה' כראוי?

התורה מתחדשת

למעשה, אותה שאלה אפשר לשאול על דברים רבים בתורה שנתגלו בדורות מאוחרים יותר. בגמרא מסופר שהקב"ה הראה למשה רבנו את רבי עקיבא דורש "על כל קוף וקוף תילין תילין של הלכות... ולא היה יודע מה הם אומרים, תשש כוחו". נמצא שאפילו בימיו של רבי עקיבא התחדשו עניינים רבים כליכך בתורה עד שמשא לא הבין אותם!

אמנם כל התורה ניתנה למשה בסיני, ואפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, אבל הפירוש הוא שמשא קיבל את הכללים והיסודות, והגילוי של הדברים בפועל נעשה על-ידי ה'תלמיד ותיק'.

אין עוד מלבדו | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

ידיעה אחת ואין עוד

'וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד' (דברים ד, לט). אין צורך לדעת יותר מאשר 'ה' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד'. הידיעה הזאת היא השורש והיסוד לכל הידיעות כולן.

(רבי אהרן מקרלין)

העולם אין ואפס

השמים והארץ וכל צבאם נתהו מן האין והאפס המוחלט בדבר ה', גם עכשיו ניצב דבר ה' בתוך הבריאה בכל רגע, ומהווה אותה מאין ליש. נמצא שהעולמות בטלים במציאות לגמרי לגבי דבר ה'. אלא שה'הן גבורותיו של הקב"ה, שהעולמות נראים כאילו הם דבר בפני עצמו.

(תניא)

להשיב אל הלב

הידיעה כשהיא לעצמה אינה מספקת. הידיעה צריכה לחדור ללב פנימה, שהרצון והמידות יתאמו לידיעה הזאת. זוהי עבודת היום של יהודי. המרחק בין 'וידעת' ל'והשבות אל לבבך' הוא כמרחק שבין 'וידעת' לאי-הידיעה.

(רבי ישראל מסלנט)

אין מציאות

"אין עוד מלבדו" אין משמעו רק לשלול מציאות

של 'אלוקות' כלשהי חוץ מהבורא יתברך, אלא שאין עוד מציאות כלל. אין שום מציאות מלבד מציאותו של הקב"ה. כל הבריאה בטלה כלפי החיות האלוהית המחיה אותה. זו המשמעות הפנימית של המושג 'אחדות ה' – כשם שקודם בריאת העולם היה ה' אחד ואין זולתו, כך גם אחרי הבריאה הוא לבדו ואין זולתו.

(דרך מצוותיך)

להתבונן ביום-יום

המתבונן בחיי היום-יום ורואה את השגחת ה' עליו וכמה ניסים נסתרים נעשים לכל אחד ואחד, אזי ישים אל ליבו כי "ה' הוא האלוקים". זהו 'וידעת היום' – בעקבות היום ומאורעותיו תבוא לידי הכרה שה' הוא האלוקים אין עוד.

(עיטורי תורה)

אלוקות בטבע

שם אלוקים מייצג את הכוח האלוהי המתלבש בבריאה. אומרת התורה: "הויה הוא האלוקים". שם הויה, שלמעלה מהטבע, היה הווה ויהיה כאחד, הוא האלוקים. גם הטבע הוא אלוקות, אלא שהדבר מוסתר ונעלם.

(ספר המאמרים קונטרסים)

שיברון לב של חסיד

חסידים אמרו: כשיהודי הולך ברחוב, עליו להיות שבור מעצם הרגשתו שהעולם הוא מציאות.

(אוצר פתגמי חב"ד)

תקלה לשם תקנה

הטייסים הפעילו את מנועי המטוס וביצעו את הנהלים הקבועים לקראת ההמראה. מאחורי הקברניט הראשי ישב בנו, צעיר לקראת גיוס. זו הייתה טיסה של אל-על מטענים, ובטיסות כאלה הצוות רשאי לצרף בני משפחה.

המטוס היה בדרכו לשוב לארץ מהמזרח הרחוק. ההמראה התנהלה כרגיל, וכעבור כמה שעות טיסה נחת המטוס לשם תדלוק באלמה-אטה שבקזחסטאן. הצוות המתין לסיום התדלוק ולהמשך הטיסה ארצה.

"יש תקלה בדלת המטוס!", באה פתאום הודעה. הקברניט ניגש לבדוק בעצמו את הדלת, ואכן, התברר שאירעה תקלה נדירה ביותר, שאמנם בספרי ההדרכה נכתב עליה, אך מעולם לא נתקל בשכמותה. המשמעות הייתה שהם נאלצים להישאר במקום זמן בלתי-מוגדר.

אנשי הצוות נטלו את חפצייהם ויצאו לשהות במלון, ואז התברר לקברניט שיש עוד בעיה. לכל אנשי הצוות הייתה אשרת-כניסה לקזחסטאן, אולם לבנו לא הייתה אשרה. לא עלה על הדעת שיידרשו לכך.

שעות של טלפונים עברו עליהם, בבקשות ובהפצרות ובניסיון לערב גורמים בכירים, עד שלבסוף ניתנה לבן אשרה זמנית. הקברניט ובנו הגיעו אל חדרם במלון מותשים לגמרי. "צריך להודיע לאימא על העיכוב", אמר הבן. "נכון, בגלל כל התסבוכת שכחתי להתקשר", השיב האב ומיהר להתקשר אל רעייתו.

באותה תקופה החלה אשת הקברניט (שם שמור במערכת) להתקרב ליהדות. היא נהגה להשתתף בקביעות בשיעורי חסידות שמוסרת אישה מכפר-חב"ד במושב שהיא מתגוררת בו. בעלה כיבד את דרכה של רעייתו, אך המשיך בחייו הרגילים.

ברגע הראשון, כששמעה האישה מבעלה על העיכוב, נפלטה מפיה אנחת אכזבה, אולם מיד לאחר מכן קראה בהתרגשות: "איזו השגחה! הלוא היום בדיוק כ' במנחם-אב, יום ההילולא של הצדיק רבי לוי-יצחק שניאורסון, הטמון באלמה-אטה".

הקברניט, שכבר התרגל לשמוע מפי אשתו על סיפורי השגחה ואמונה, שאל אותה בעייפות: "אז מה את רוצה ממני?". היא ניסתה לדבר על ליבו והסבירה שיום פטירת הצדיק

הוא יום זכאי, וכי תשמח מאוד אם בעלה ובנם ילכו להתפלל ליד ציונו של הצדיק ולבקש את משאלות ליבם. "עזבי, אין לי כוח לזה", השיב הבעל.

רבי לוי-יצחק שניאורסון, אביו של הרבי מליובאוויטש, שימש רבה של יקטרינוסלב (כיום דנייפרופטרובסק) באוקראינה, ניהל את רבנותו בגאון והיה סמל לתקיפות מול השלטון הקומוניסטי. בערב פסח תרצ"ט

(1939) נאסר ועונה, ונגזר עליו להישלח לגלות בקזחסטאן. שם הידרדרה בריאותו, וביום כ' במנחם-אב תש"ד (1944) עלתה נשמתו השמימה, והוא נקבר באלמה-אטה.

ראשו של הקברניט היה טרוד עכשיו בתיקון התקלה. המכונאים דיווחו כי לא יהיה קל לתקן אותה. סדרת התייעצויות עם מומחי החברה בארץ הובילה למסקנה כי אין מנוס

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

העלייה שאחרי הירידה

בעניין שמחת ט"ו באב אומרת המשנה (תענית כו,ב): "לא היו ימים טובים לישראל כחמישה-עשר באב ויום הכיפורים". והגמרא מסבירה (שם לא,א) שאחת הסיבות לשמחת חמישה-עשר באב היא משום שביום זה נסתיימה מלאכת כריתת העצים למערכה. מהי החשיבות הגדולה של עצי המערכה שיום הפסקת כריתתם נעשה יום שמח?

הרבי מליובאוויטש מסביר (לקוטי שיחות כרך כב, עמ' 9 ואילך) שעצי המערכה לא היו אמצעי טכני בלבד לשַׁרְפַת הקרבן, אלא היה להם חלק מהותי במשמעות הרוחנית של עבודת הקרבנות.

התמסרות מוחלטת

הרמב"ן (ויקרא א,ט), בהסבירו את מצוות הקרבנות, אומר שכאשר אדם מביא קרבן עליו לחשוב שבעצם הוא מקריב ברגע זה את עצמו לקב"ה. וכלשונו: "ראוי לו שיישפך דמו וישרף גופו, לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה... דמו תחת דמו, נפש תחת נפשו".

בקרבנות יש כמה וכמה סוגים, וממילא גם הרגשת ההתבטלות וההתמסרות לה' משתנה על-פי סוג הקרבן. בקרבן חטאת, למשל, נדרשים מהמקריב רגשות תשובה כנים ועמוקים. קרבנות תודה לסוגיהם מעוררים רגשות אהבה לקב"ה. כך יש שוני בהרגשת ההקרבה לה' בין קרבן לקרבן.

אולם היסוד והבסיס צריך להיות רגש פשוט של התבטלות ומסירות-נפש מוחלטת; התבטלות שאין עמה שום רגשות נלווים; מסירה מוחלטת של האיני' אל הקב"ה. רק אחר-כך יכולה אותה התמסרות מוחלטת ללבוש צורה של חטאת, תודה וכו'.

הרגשה זו מצאה את ביטוייה בשַׁרְפַת העצים. כידוע, האדם נמשל לעץ – "כי האדם עץ השדה". שַׁרְפַת העץ מבטאת את ההתבטלות וההתמסרות המוחלטת אל ה', בלי שום מחשבות ותחושות אישיות.

בקרבנות עלול להתערב רגש כלשהו של סיפוק אישי, נימה כלשהי של 'איני'. אפילו בקרבן עולה, הנשרף כליל על המזבח, יש ליהודי הרגשה טובה בידעו שקרבנו גרם נחת-רוח למעלה. אך בשַׁרְפַת העצים על המזבח אין הוא מרגיש שעשה משהו. זוהי אפוא ההתמסרות האמיתית, קרבן שאין בו שום פנייה עצמית ותועלת אישית.

סיום הגזרה

ט"ו באב מציין גם את נקודת המעבר מהקיץ לחורף. הגמרא (תענית שם) אומרת שמשמ"ו באב, כאשר הימים מתחילים להתקצר והלילות להתארך, צריך האדם להוסיף בלימוד התורה, וכל ה"מוסיף לילות על הימים לעסוק בתורה, יוסיף חיים על חייו" (פירוש רש"י שם).

השמחה המיוחדת של ט"ו באב קשורה להימצאות הלבנה במילואה. הירח רומז לעם-ישראל, ומילוי הירח מסמל את השלמות שנוצרת בעם-ישראל. אמנם הירח מגיע למילואו בכל חודש, אבל ייחודו של ט"ו באב הוא שמילוי הלבנה בא אחרי הירידה הגדולה של ט' באב. האויל וזו עלייה שבאה לאחר ירידה גדולה ועצומה כל-כך, אף העלייה היא עלייה גדולה ועצומה ביותר.

עניין זה עולה בקנה אחד גם עם עוד טעם לשמחת ט"ו באב – "יום שכלו בו מתי מדבר". אחרי חטא המרגלים, כשנגזרה הגזרה שכל הדור לא ייכנס לארץ-ישראל, נהגו בני-ישראל לחפור קברים בתשעה באב וליישון שם, ובליילה היו מתים כל מי שהיו צריכים למות. אולם בשנת הארבעים ראו שלא מת איש. חשבו שטעו במניין ימי החודש, עד שהגיע ט"ו באב וראו את הלבנה במילואה, ואז התברר שנסתיימה הגזרה. נמצא שט"ו באב מגלה את סיומה של גזרת ט' באב, ולכן הוא מסמל את העלייה שבאה לאחר הירידה.

מהחלפת הדלת. כל שעה של עיכוב עולה לחברה הון עתק, וגם פוגעת בבעלי המטענים.

בסופו של דבר החליטו בחברה לשגר לאלמה-אטה מטוס ובו דלת חדשה וצוות טכני, שיוכל לעשות את המלאכה. אמנם הטיסה הזאת תעלה לחברה הון רב, אולם אין ברירה.

הקברניט הודיע לאנשי הצוות כי יהיה עליהם להמתין לנחיתת המטוס מישראל, ואחר-כך להחלפת הדלת. "אנחנו הולכים להתקע פה עוד הרבה זמן", רטנו האנשים.

פתאום קם הקברניט והכריז: "אני הולך לקבר של הרב שניאורסון, מי מצטרף?". להפתעתו קם טייס המשנה והודיע כי גם הוא בא. לתמיהת חבריו סיפר כי אימו, הקשורה בדרך כלשהי לחב"ד, ביקשה ממנו לא אחת לעלות אל קברו של הרב שניאורסון באחת מנחיתותיו באלמה-אטה. עד עתה לא מילא את בקשתה, ועכשיו זו הזדמנות לעשות זאת.

בעקבותיהם החליטו גם שאר אנשי הצוות להצטרף. הם פנו אל שגרירות ישראל, וזו הפנתה אותם אל שלוחי חב"ד במקום. הללו נהגו בהם הכנסת אורחים, והביאו אותם אל הציון. אנשי הצוות הניחו תפילין, קראו פרקי תהילים, ביקשו את משאלותיהם ויצאו משם בהרגשה מרוממת.

בצאתם משם התקשר הקברניט אל אשתו. היא הגיבה בהתרגשות ואמרה בביטחון כי אין לה ספק שעכשיו תתוקן התקלה במהירות והם יוכלו להמריא בחזרה לארץ. בעלה חיך בסלחנות. הוא הסביר לה כי זה תיקון מסובך שיימשך זמן רב, וכי עליהם להתאזר בסבלנות.

האישה השיבה בביטחון כי היא אינה מבינה במטוסים, אך היא מאמינה שהכול קרה כדי שבעלה ובנם ושאר אנשי הצוות יגיעו אל ציונו של רבי לוי-יצחק ביום ההילולא שלו. "מלמעלה סובבו את הדברים כדי שתעלו לקבר ביום הזה", אמרה. "עכשיו, כאשר המטרה הושגה, תוכלו לשוב מייד. אני בטוחה בכך".

הקברניט נשאר ספקן כדרכו, אך לא חלף זמן רב והוא קיבל הודעה כי החלפת הדלת מתנהלת במהירות, וכי להערכת המכונאים תסתיים העבודה בתוך זמן קצר.

חלפו עוד כמה דקות ואנשי הצוות נקראו לשוב אל המטוס. "הדלת תקינה, אפשר להמריא", הודיעו לקברניט. הוא הביט בבנו, שניהם חייכו, והאב אמר: "אכן, אימא לא מבינה במטוסים אבל היא מבינה בהשגחה עליונה".

סיפור התפילין וסגירת מעגל

הרב וליס ומר לסקי בפגישתם. בזכות התפילין

לסיפורים של אבא. למשל, הוא סיפר שאבא יצר כיפה משק מלט, והיא שימשה להנחת התפילין. הוא גם סיפר על שיחות עם אבא במחנה. התברר שהם נולדו באותה שנה ובאותו אזור, ודרכם הצטלבה.

בסוף הפגישה אמר לסקי לרב וליס בהתרגשות: "כל חיי רציתי להכיר תודה לאביך על התפילין שהנחתי בזכותו. הייתי בטוח שהוא אינו בין החיים. לפחות כעת אני יכול להודות לבנו על כל מה שעשה למעני במחנה". השניים התחבקו ממושכות. המעגל ההיסטורי נסגר.

הרב וליס הופתע לגלות שלסקי, למרות 95 שנותיו, הוא אדם מלא חיוניות וזוכר כל פרט. "הייתי עם אביך במחנה והכרתי אותו היטב", פתח לסקי. "זכיתי להניח את התפילין שהחזיק ברשותו. הוא נתן את התפילין לעוד יהודים במחנה. הייתה לי 'טענה' אחת כלפיו – על שדחק בי לסיים ולחלוץ את התפילין. אבל הסיבה הייתה חששו שהנאצים יגלו את התפילין. הוא היה מחביא את התפילין במקומות מסתורי".

"הייתי בטוח שמת"

הוא זוכר היטב את הבוקר שבו נתפס וליס עם התפילין: "כולם דיברו על זה במחנה וידעו שהולכים לתלות אותו. ראיתי את בניית עמוד התלייה. במעמד עצמו לא נכחתי, מכיוון שהייתי חולה וקיבלתי אישור מיוחד להיעדר, אבל שמעתי שלבסוף לא תלו אותו אלא אותו עד מוות. הייתי בטוח שמת. ופתאום קראתי את הסיפור ב'שיחת השבוע', והתברר לי שהוא שרד, עלה לארץ והקים משפחה. התרגשתי מאוד".

כיפה משק מלט

הרב וליס מספר על הפגישה: "לסקי אמר לי שהאמין כל השנים שהתפילין שקיבל מאבא הצילו את חייו והעניקו לו ברכה לאריכות ימים מתוך בריאות. הוא סיפר סיפורים שדמו להפליא

שיחת הטלפון שהתקבלה במערכת 'שיחת השבוע' הייתה מרגשת: "קראתי את הסיפור על יהודה וליס במחנה דכאו. הייתי שם. לא ידעתי שהוא ניצל. אני מבקש את מספר הטלפון של בנו". הדובר היה אברהם לסקי, יהודי בן 95, תושב רמת'אביב, שגם דואג לחלק מדי שבוע בבית'הכנסת שלו את גיליונות 'שיחת השבוע'.

הסיפור שעורר את זיכרונותיו פורסם לפני כמה שבועות במדור 'מעשה שהיה'. זה סיפורו של יהודה וליס, שהסתיר זוג תפילין במחנה דכאו. כשנתפס מניח את התפילין החליטו הגרמנים לתלותו לעיני כל המחנה. לפני ביצוע גזר'הדין נשאל לבקשתו האחרונה, ואמר שרצונו להניח שוב את התפילין. הנאצים דווקא אהבו את הרעיון לתלות את היהודי כשהוא עטור בתפילין, ומילאו את בקשתו. ואז בא קצין גרמני ופסק שמוות בתלייה יהיה קל מדי בעבורו, וגור עליו מלקות, שאחריהן הושלך לערמת המתים. בניסי ניסים התעורר, נרפא מפצעיו, שרד מן התופת, עלה לארץ'ישראל והקים משפחה.

עדות חיה מהתופת

הבן, הרב יוסי וליס, מנכ"ל 'ערכים', התרגש מאוד לשוחח בטלפון עם לסקי. בתחילת השבוע שעבר נפגשו השניים בביתו של לסקי ברמת'אביב. זו הייתה הפעם הראשונה שקיבל עדות חיה לסיפור המצמרר ששמע מאביו.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

נשים במצוות אהבת ה'

שאלה: האם נשים חייבות במצוות "ואהבת את ה' אלוהיך"?

תשובה: נפסק להלכה ש"הנשים חייבות ללמוד הלכות הצריכות להן... כל מצוות'עשה שאין הזמן גרמא (=שאינן מוגבלות בזמן כלשהו) וכל מצוות לא'תעשה של תורה ושל דברי סופרים", כי בכל אלה הן חייבות בשווה עם הגברים.

כמה מהמצוות מיוחדות בכך "שחיובו תמיד, לא ייפסק מעל האדם (בין איש בין אישה) אפילו רגע בכל ימיו", ומתוכן – המצוות "לייחדו, לאהבה אותו, ליראה אותו", מחובות הלבבות שבין האדם לבוראו.

וכתב הרמב"ם: "והיאך היא הדרך לאהבתו וליראתו? בשעה שיתבונן האדם במעשיו [של הבורא]... ויראה מהן חכמתו... מיד הוא... מתאוה... לידע השם הגדול..." (=להכירו ולהאוב אותו). זה הבסיס האמיתי היחיד לקיום כל המצוות, שהרי אין אדם

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

